proLékaře.cz | 30.10.2026

Dopis
prof. MUDr. Jaroslavu Tomanovi, DrSc.,

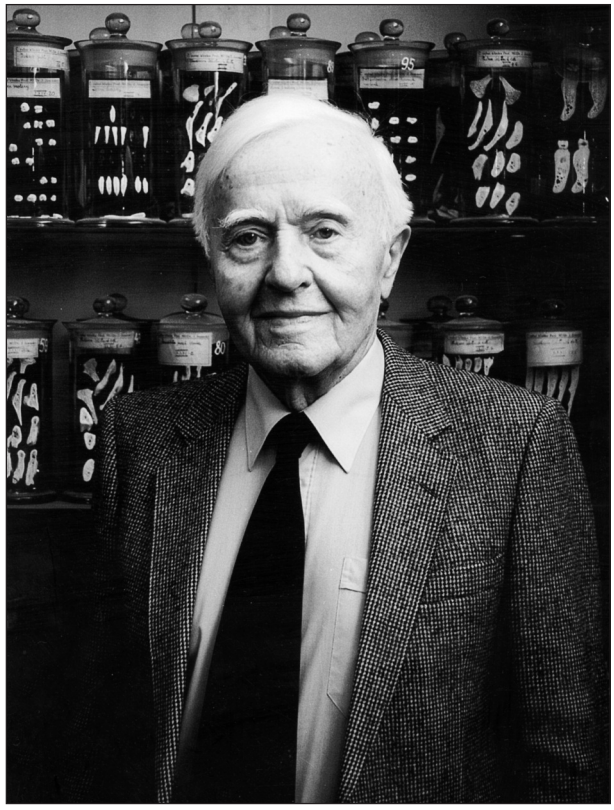
emeritnímu přednostovi
I. stomatologické kliniky FVL UK a FN v Praze

Vážený pane profesore,

u příležitosti výročí narození čelných osobností se obvykle uvádí, že se dožili „významného životního jubilea“, aniž by se přitom pisatel zmínil o datu jejich narození. Snad je tomu tak proto, že se u stále svěžích veteránů vědy a medicíny ostýchá pisatel prozradit věk oslavence, aby neurazil. Jenomže, a to nejenom u lékařské odborné veřejnosti, jste příliš známou, řadu desetiletí sledovanou osobností, a tak jistě proto nikoho nepřekvapí věk, jehož jste se dožil v poslední březnový den roku 2008. Ostatně, slaví-li chirurg devadesátiny v pracovní aktivitě, a zde mám na mysli Vaši současnou práci při katalogizaci stomatologického muzea, považuji naopak za správné upozornit na Vaší výjimečnou a záviděníhodnou biologickou zdatnost.

Nepřísluší mi a necítím se dostatečně kompetentní k tomu, abych, byť je tomu při slavnostní příležitosti, hodnotil Váš přínos a zásluhy o rozvoj československé a české medicíny. Při Vaší široké mnohostrannosti by to bylo i velmi obtížné a tak mi dovolte, abych alespoň ve stručnosti přiblížil mladší generaci, ale i pamětníkům, Váš profil klinika, vědce a vysokoškolského učitele. Vnímali jsme Vás jako člověka nadprůměrného nadání, jiskřivého ducha a ohromující životní dynamiky. Ve Vaší osobě se šťastně spojilo nadání lékaře, vědce a pedagoga, který udivoval rychlým zpracováním informací, bystrým postřehem a tak jsem přesvědčen o tom, že toto nadání by se jistě uplatnilo i v jiných oborech lidské činnosti.

Mimořádné pedagogické schopnosti, umocněné elokvencí se širokou slovní zásobou, Vám dovolovaly přesně formulovat myšlenky, ale i hbitě a pohotově reagovat při odborných diskusích. V těchto okamžicích jste byl osobností vítanou, ale i obávanou, pro přesvědčivost svých postojů i argumentů. Jako vysokoškolský učitel jste si plně uvědomoval svoji nezastupitelnou odpovědnost při výchově mladé generace. Vaše přednášky medikům, stejně tak jako přednášky v nejrůznějších lékařských společnostech, měly nejen nejvyšší odbornou a vědeckou úroveň, ale byly dokonalé i po stránce formální. Byl jste výborným řečníkem, přednášel jste krásnou češtinou a tak se Vaše některé přednášky staly pro nás, posluchače, nezapomenutelným zážitkem. Zůstává i nadále Vaší

zásluhou, že našim studentům a lékařům se dostávalo učebnic chirurgie a stomatologie vysoké úrovně.

Vaše vlastní odborná chirurgická činnost byla mnohostranná, patříte k poslední generaci, která se zabývala a zvládala čelistní a obličejovou chirurgii v celé její šíři. Šéfem jste byl náročným, mnohdy mezi námi silně jiskřilo při výměnách názorů, ale pracovalo se nám pod Vaším vedením dobře a do práce jsme se těšili. Jsem rád, že jsem se od Vás mohl učit, že jsem mohl s Vámi pracovat.

Cenné je dílo, které jste svým odborným a společenským konáním vytvořil, mám na mysli rozvíjení české stomatochirurgické školy, na které Vám tolik záleželo. Bylo Vám dopřáno nést dále odbornou pochodeň, kterou Vám svěřili Vaši učitelé a která je symbolem kontinuálnosti vývoje věcí. Pochodeň, kterou zažehli Jesenský, Kostečka a další, a kterou se my, Vaši žáci, snažíme udržovat svými jiskérkami a ohníčky.

Osobně jsem Vám vděčný za výzvu ke spolupráci na monografii „Nádory úst a obličeje“ v osm-

proLékaře.cz | 30.10.2026

desátých letech uplynulého století. Moje spoluautorství na tomto díle jste tehdy statečně obhájil proti politické přesile tehdejšího vedení nemocnice. Více než kdy jindy oceňuji v těchto chvílích Vaši občanskou statečnost a děkuji Vám za ni. Jsem si vědomý, že to nebylo snadné a bezrizikové. Přemýšlím v této chvíli o tom, zdali stoicismus, který byl Vaší filozofií, byl vlastní příčinou tohoto morálního imperativu. Drobná bysta filozofa Seneky zdobila totiž Váš pracovní stůl a Senekovým dílem Listy Luciliovy jste mne kdysi obdaroval. Jádro Senekovy filozofie spočívalo ve víře v prostý život zasvěcený mravnosti rozumu, stoicismus vyzýval ke klidnému vypořádání se s jakoukoliv nepříjemnou a tvrdou skutečností. Od svých stoupenců žádal v těchto situacích pevnost postojů, osobní statečnost a naprostou duševní vyrovnanost.

Vážený pane profesore,

chtěl bych Vám při této slavnostní příležitosti, pro mne osobně pak příležitosti naprosto zvláštní (Mon Dieu, que le temps passe!), popřát další dobrá léta, pevné zdraví, spokojenost a životní pohodu. Je nekonečná řada těch, kteří se upřímně k této mojí gratulaci připojují.

V úctě Váš
Jiří Mazánek

Redakce obou časopisů se připojuje k blahopřání profesora Mazánka a přeje jubilantovi, svému letitému korespondentovi, hodně zdraví a životního elánu do dalších let.

Traumatologie orofaciální oblasti
2. přepracované a doplněné vydání
Jiří Mazánek

Zcela přepracované, doplněné a aktualizované vydání této velmi úspěšné publikace., která je určena zejména jako učební text pro studující medicíny. Kromě studentů magisterských i bakalářských programů medicíny v ní najdou poučení a cenné informace i odborníci, kteří ve své praxi přicházejí do styku s poraněními v anatomické oblasti ústní dutiny, hlavy a obličeje, včetně praktických a zubních lékařů. Přehledným způsobem jsou v ní zpracovány současné poznatky, základní diagnostické postupy a léčebné trendy užívané v moderní obličejové traumatologii. Přináší ucelené informace o zvláštnostech tohoto úseku traumatologie, uvedeny jsou i postupy organizačního charakteru spojené s problémy vzniklými při hromadných neštěstích a v případech řešení následků současně aktuálního terorizmu.

Látka je rozdělena na část obecnou a speciální. V obecné části nalezne studující informace o epidemiologii obličejových poranění, chirurgické anatomii obličeje, způsobech anestézie a obecných postupech užívaných v traumatologii s akcentací zvláštností obličejové traumatologie.Ve speciální části je systematicky zpracována odborná problematika spojená s poraněními měkkých tkání obličeje a ústní dutiny, zubů a obličejových kostí včetně následků těchto poranění.

Pozornost je také věnována poraněním válečného charakteru, především poraněním střelným, základním problémům výživy zraněných a poléčebné rehabilitaci.

Text je doplněn řadou schématických nákresů, které slouží k dobrému pochopení textu, přehlednými tabulkami a obrazovou přílohou v barevném provedení (56 barevných fotografií a 79 perokreseb). Autor – přednosta Stomatologické kliniky 1. LF UK v Praze – je známý od borník a pedagog. Je členem mnoha odborných společností u nás i v zahraničí. Jako dlouholetý a uznávaný vysokoškolský učitel prošel i mnoha akademickými funkcemi. Jako autor se může pochlubit 150 odbornými sděleními a téměř dvaceti monografiemi a učebnicemi, z nichž mnohé získaly odborná ocenění.

Vydalo nakladatelství Grada Publishing a.s 2006, formát B5, pevná vazba, 200 stran, cena 290 Kč, ISBN 978-80-247-1444-8, kat. číslo 1518.

Objednávku můžete poslat na adresu: Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226, e-mail: nts@cls.cz